

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku W. D. i I. D.

z udziałem R. A., Parafii w C., A. Ż., P. Ż., S. F., D. P., T. Ż. – W. i K. Ś.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 lipca 2022 r.,

zażalenia wnioskodawców

na postanowienie Sądu Okręgowego w T.

z dnia 18 lutego 2022 r., sygn. akt VIII Ca [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 24 września 2021 r., wydanym w sprawie z wniosku W. D. i I. D. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, prowadzonej z udziałem R. A., Parafii w C., A. Ż., P. Ż., S. F., D. P., T. Ż. i K. Ś., Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu pierwszej instancji.

Wnioskodawcy złożyli skargę kasacyjną, którą Sąd Okręgowy odrzucił postanowieniem z dnia 18 lutego 2022 r., stwierdzając, że skarga ta wniesiona została od nieistniejącego orzeczenia. Sąd wytknął, że skarżący zaskarżyli postanowienie Sądu Okręgowego z 14 października 2021 r. (sygn. akt VIII Ca

296/21), opisując je w ten sposób nie tylko w części wstępnej, ale także przy formułowaniu zakresu zaskarżenia. Tymczasem orzeczenie, które mogłoby podlegać zaskarżeniu skargą kasacyjną, zostało wydane w dniu 24 września 2021 r. W dniu wskazanym przez skarżących Sąd nie wydał żadnego orzeczenia w niniejszej sprawie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawcy podnieśli zarzut naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, wskazując na uchybienie art. 398⁴ §1 pkt. 1 i pkt. 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 poprzez ich błędną wykładnię oraz art. 45 § 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności poprzez ich niezastosowanie.

Wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o rozstrzygnięcie zaskarżonego postanowienia przez Sąd Najwyższy poprzez skierowanie skargi kasacyjnej do rozpoznania tj. nadanie jej prawidłowego biegu.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawców uczestniczka D. P. wniosła o oddalenie tego zażalenia w całości oraz o zasądzenie od wnioskodawców na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarżący słusznie argumentują, że w *petitum* skargi kasacyjnej oraz w jej uzasadnieniu co najmniej dwukrotnie podali prawidłową datę wydania zaskarżonego pośrednio zidentyfikować tożsamość orzeczenia, którego dotyczyła skarga kasacyjna, skoro był to dzień umieszczenia orzeczenia w portalu informacyjnym sądu. Nadto skarga kasacyjna wprost nawiązywała do przedmiotu zaskarżanego postanowienia i motywów wynikających z jego uzasadnienia,

Nie budzi wątpliwości, że oznaczenie zaskarżonego orzeczenia ze wskazaniem, czy zostało ono zaskarżone w całości czy w części, stanowi jedno z wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej, przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. Bezsporne jest też, że w części wstępnej skargi kasacyjnej skarżący podali prawidłowo nazwę sądu, który wydał zaskarżone postanowienie, sygnaturę sprawy, w której zapadło oraz datę jego doręczenia z uzasadnieniem pełnomocnikowi

skarżących. Błędnie określili natomiast datę wydania tego postanowienia. Błąd oznaczenia odnosił się więc tylko do jednego z elementów identyfikujących zaskarżone postanowienie. Przy tym usterka nie była konsekwentna, ponieważ w petitum skargi skarżący wskazali swoje żądanie co do sposobu orzeczenia przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym, odnosząc je do orzeczenia oznaczonego już w całości poprawnie (k. 694 v.). Również w uzasadnieniu skargi kasacyjnej, przedstawiając przebieg postępowania, skarżący prawidłowo podali wszystkie cechy identyfikujące kwestionowane rozstrzygnięcie (k. 697). Błąd popełniony w skardze kasacyjnej był więc częściowy nie tylko z tego powodu, że dotknął tylko jednej cechy identyfikującej, ale także dlatego, że polegał na jej podaniu w skardze dwukrotnie w sposób nieprawidłowy i dwukrotnie w sposób właściwy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że rozważając kwestię znaczenia omyłki w dacie wyroku należy wziąć pod uwagę to, czy pozostałe dane, zamieszczone w skardze kasacyjnej, są dostateczne do zidentyfikowania orzeczenia. W rozpatrywanej sprawie ilość i rodzaj danych przywołanych należycie w stosunku do jednej, określanej chwiejnie (nieprawidłowo i prawidłowo) informacji o dacie ogłoszenia wyroku – z pewnością była wystarczająca, by usunąć wszelkie wątpliwości o jaki orzeczenie chodzi skarżącym i w czym tkwił błąd autora skargi. Należy zatem zgodzić się z twierdzeniem skarżących, że przyjęta przez Sąd Okręgowy wykładnia art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c., prowadząca do stwierdzenia, że omyłka w dacie wydania wyroku przesądzała o tym, iż skarga kasacyjna nie zawierała elementu konstrukcyjnego przewidzianego w tym przepisie, była nadmiernie rygorystyczna. Celem przywołanego przepisu jest spowodowanie, by sąd nie musiał dociekać, którego orzeczenia dotyczy skarga kasacyjna. Niekonsekwencja w podaniu jednej z kilku informacji identyfikujących orzeczenie, wynikające z oczywistej dla sądu omyłki, przy prawidłowym oznaczeniu pozostałych danych, dostatecznie wskazujących, o które postanowienie chodzi, jak w niniejszej sprawie, nie może być utożsamiana z niewypełnieniem wymagania konstrukcyjnego stawianego przez art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007 r., II PZ 36/07, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2016 r., II CZ 42/16, postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 17 czerwca 2016 r., IV CZ 31/16, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 71/13, nie publ.). Formalizm skargi kasacyjnej, jakkolwiek wysoki z uwagi na zakładany profesjonalizm jej autorów, nie może jednak iść tak daleko, by nawet najdrobniejszy przejaw omyłności ludzkiej dyskwalifikował ten środek zaskarżenia. Wykluczone jest natomiast akceptowanie oczywistej niestaranności, prowadzącej do niejasności i błędów, których wyjaśnienie wymagałoby prowadzenia postępowania naprawczego.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

[as]